

nápis „Umění a vlasti“. Na zadní stěně jeviště byl namalován les; ostatní dekorace byly uloženy na půdě.

Popis divadla v patře Andresova domu z doby kolem roku 1812 zachoval herec Hynek Vícena.

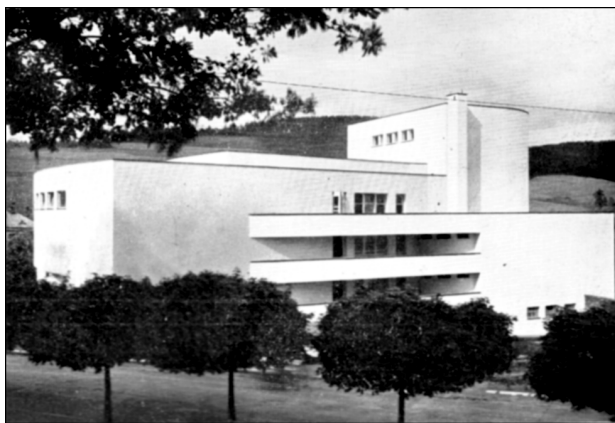
Viz Mazánkovy Paměti..., citace DČD II, s. 97.

1829 Vyhrané panství, zásluhou uč. F. Paukerta provedeno ve škole v radnici. 1835 zal. *Divadelní společnost města Oustí* (J. Víšek, chorista Stavovského divadla, F. Beneš, J. Spindler, J. Chládek, J. Štancel, F. Kučera), jeviště v dolní hospodě, tzv. Dolnici (později hotel Friml). Zah. aktovkami Žlutá zimnice a Čtyři strážce. 1839 chystali ochotníci Pramáci (Grillparzer), plány zmařila Zeineckova společnost. Téhož roku rozhodnuto o zřízení vlastního nového jeviště a dekorací (malíř Hartman). V novém divadle do 1849 128 her, činohry, hry se zpěvy a opery ve spolupráci s Cecílskou hudební jednotou. K ochotníkům se přidali další nadšenci, mj. Hynek Vícena (později herec první české kočovné společnosti Prokopovy, hrál v Tylových režiiích, poté v Pokorného společnosti). Zásluhou stálého zpravodaje B. Pešky (pseudonym B. P. Oustecký) ve 40. letech o ústeckých insc. zprávy v Květech a České včele. 1841 Dráteník (Škroup-Chmelenský). Hl. hry české, Tyl - již 1848 Krvavý soud aneb Kutnohorští havíři, Štěpánek, Chmelenský, Klicpera ad., i přeložené, Kotzebue, Raupach, Grillparzer, Nestroy, Holbein ad. Divadelní společnost města Ústí hrála často, 1854 činnost ukončila. 1860 iniciativa *studentů* k obnově tradice, h. v Dolnici, 1861 Divotvorný hrnec, Rohovín Čtverrohý, Léčení lásky (Molière). V témže roce rozšířen div. sál v Dolnici, stálé jeviště. 1865-1866 zal. *Nové sdružení ochotníků*. Organizace se 1867-1868 ujal Havlena, aktivita se pozvedla, v létě se hrálo i v exteriéru, v zahradě jeho hostince v Hylvátech a v Dolnici, např. 1867 12 her. Uváděny hry lokálních autorů J. Víška, F. Beneše, J. Svaty, napodobeniny velkých dramát zpracovávající populární místní pověsti nebo i skutečné historické události. 1868 i *skupina mladíků* h. v domě řezníka Andrese, v témže

784 / Hospoda Dolnice.

roce spolupracovali s OS. 1868 zal. *Čtenářská beseda*, 1869 přebrala řízení ochotnického sdružení. V následujících 3 letech ochotníci až 13 her ročně. 1873 zánik Čtenářské besedy i OS, ale zároveň J. Svat zal. nový soubor, 1 premiéra měsíčně. V pol. 70. let 19. stol. podnět k obnově činnosti *sdružení div. ochotníků*, 1876 zah. Lakomcem. Činnost na konci 70. let spíše nepravdivá, 1881 5 představení. 1882 přijat „domácí divadelní řád“. 1884 Poslední psaničko (Sardou), studentské představení o prázdninách, jh. Skleňářová-Malá. Až do 1890 5-6 představení ročně, později 2. V 80. letech i lokální autor J. Křtitel Kunstovný. 1894 změna majitele

785 / Budova divadla, arch. Kamil Roškot, otevřeno 1936.

Dolnice, další modernizace jeviště. 1895 zah. Z české domácnosti (Pippich). 1896 na návrh uč. Mazánka volné sdružení ochotníků změněno na *Spolek Vícena*, 24 členů, 17 činných, zah. Vína (Hilbert), do konce roku 5 her. Asi stejný počet i v každém dalším roce až do 1914. 1909 elektrické osvětlení, Brinkalovy trampoty, Jedenácté přikázání, Vinný bez viny (Ostrovskij), Její pastorkyňa, Maryša. 1914-1918 Princezna Pampeliška, Mamzelle Nitouche, Otec, Paličova dcera.

Ve 20. letech též *DrO Orla*, 1925 člen ÚMDOČ, ve 30. letech pokusy o obnovu předdobrozenských náboženských her, uvedeny pašijové hry. *DS Místní skupiny Jednoty textilního dělnictva v Ústí, Dámský odbor Charitas, Sdružení skautů, DrKr Čs. strany lidové*. Po vzniku KSČ *Dělnický DS*, po zákazu KSČ 1938 zrušen, členové přešli do jiných souborů. 1923 zal. *Dělnický DS Sršeň*, 1924 členem ÚMDOČ, a *DO SK*. Např. 1922 všechny spolky 22 představení. Kontinuálně pokračoval jen DS Vícena. 1918 zřídil Friml ve svém sále kino a spolek musel Dolnici opustit. Úvahy o vlastní div. budově, zal. Družstvo pro postavení divadla. Mezitím Vícena v prostorách Katolického domu 5-8 premiér ročně. 1921 s velkým úspěchem RUR, několik měsíců po premiéře v ND. 1921 nákladem obce divadlo v přírodě. V témže roce po dlouhých jednáních opět vystavěno jeviště v hotelu Friml. K 25. jubileu spolku a otevření nového jeviště Pan Johanes. Do 1921 spolek 189 představení, 1922 11 premiér, např. Měsíc nad řekou. 1924 J. Lahulek kromě jiných 13 představení nastudoval ve spolupráci se *Zpěváckým spolkem Lukes a Volným orchestrálním sdružením* operu Dalibor. 1930 sídlo kraje SDDOČ. 1935 položen základní kámen nového divadla. Funkcionalistická stavba podle plánů arch. Kamila Roškota, vybavená moderní jevištní technikou, ale i segmentově řešeným hledištěm, otevřena 1936, zah. Tajemství.

1939 Babička, Země úsměvů a Čekanky (Svoboda). 1940 účast Víceny na JH, Soukeníci (M. Rollerová). Za okupace významná aktivita, 1941-1943 36 premiér, např. Otec, Noc na Karlštejně, Antigona, Léto, též hry krajových autorů. Nárůst členské základny.

1945 Odi zah. Matka. 1946 oslavy 50 let spolku a 10 let div. budovy, Hubička, opět v nastudování J. Lahulka. DS Orla 1946 Pustina (Nušić), Hlas země požehnané (Zajíček). 1949 div. sál v Husově ulici, též sál Katolického spolku v Havlíčkově ulici, majitel Svatojosefská jednota. 1946-1949 Vícena postupně uvedl trilogii Námlový Pelopov, Smír Tantalův jh. Kronbauerová a Smrt Hippodamie (Vrchlický, Fibich), v dalších letech hry Čapkovy, Jiráskovy a Langrové, z překladů Molière, Lope de Vega, Wilde, Goldoni, Ostrovskij. 1950 Jiskra v popelu (Langer), jh. Höger, Fabianová, Pivec, 1956 Morálka paní Dulské, jh. Baldová, ad. 1952 Vícena do ZK UTEX, 1956 formální rozdělení souboru,